

DE BEROEPS- UITOEFENING KAN NIET ZONDER DE WETENSCHAP

‘Op verschillende
deelgebieden bedienen
tandartsen zich van
wetenschappelijke
inzichten’

In het beroep van tandarts zijn van oudsher ambachtelijke ervaring en kunde onontbeerlijk om optimale zorg te verlenen aan patiënten, die allemaal verschillende condities, wensen en verwachtingen hebben. Maar tegelijkertijd is tandheelkunde een medische discipline die sterk leunt op wetenschappelijke kennis. De tandheelkundige beroepsuitoefening en wetenschap zijn dan ook nauw met elkaar verbonden. Niet voor niets is er een universitaire opleiding nodig om tandarts te worden.

TEKST: PROFESSOR DR. JOSEF BRUERS, KNMT-AFDELING ONDERZOEK

BEELD: CURVE/SHUTTERSTOCK

Op verschillende deelgebieden bedienen tandartsen zich van wetenschappelijke inzichten. Denk bijvoorbeeld aan kennis over de structuur en functie van tanden, tandvlees en slijmvliezen om mondproblemen te kunnen diagnosticeren en te behandelen. Hiervoor is begrip van de menselijke biologie en anatomie essentieel. In verband daarmee is ook wetenschappelijke kennis op het gebied van microbiologie en pathologie onontbeerlijk, om te weten wat de rol van bacteriën en andere micro-organismen is bij het ontstaan van ziekten zoals cariës, parodontitis en slijmvliesafwijkingen. Voorts is het van belang bekend te zijn met de aangetoonde effectiviteit van maatregelen om mondproblemen te voorkomen, zoals het gebruik van fluoride, regelmatige mondverzorging en periodiek mondonderzoek. Als bij patiënten curatieve behandeling nodig is, kan wetenschappelijke kennis op het gebied van tandheelkundige materialen, zoals de biocompatibiliteit, de duurzaamheid en veiligheid ervan, niet worden gemist om die materialen naar behoren te kunnen benutten. Hetzelfde geldt voor

wetenschappelijke kennis van geneesmiddelen en hun werking. Kennis die cruciaal is bij pijnbestrijding, infectiebeheersing en complexe tandheelkundige ingrepen, waarbij ook rekening moet worden gehouden met de algemene gezondheid van de patiënt. De wetenschap is bovendien een drijvende kracht achter de vooruitgang in tandheelkundige technologieën, zoals digitale beeldvorming, lasertechnologie, en 3D-printing, als middelen die zorgverlening door tandartsen kunnen vergemakkelijken.

Dat de wetenschap een belangrijk basis vormt voor de tandheelkundige beroepsuitoefening, betekent niet dat ontwikkelingen in de wetenschap zonder meer hun weg vinden in de beroepsuitoefening. Tal van aspecten spelen daarbij een rol, maar belangrijke redenen voor haperende aansluiting tussen wetenschap en praktijk zijn de veelheid aan wetenschappelijke informatie en de wisselende kwaliteit ervan. Deze situatie bestaat niet alleen voor de tandheelkunde, maar voor elke medische discipline. Vandaar dat alle disciplines klinische praktijkrichtlijnen beschikbaar hebben. Dat zijn kennisdocumenten met aanbevelingen ter ondersteuning

van zorgprofessionals en zorggebruikers, gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zorg, berustend op systematische samenvattingen van wetenschappelijk onderzoek en afwegingen van de voor- en nadelen van de verschillende zorgopties, aangevuld met de expertise en ervaringen van zorgprofessionals en zorggebruikers (AQUA-leidraad, Zorginstituut Nederland, januari 2021). Gebruik van deze richtlijnen biedt zorgverleners de mogelijkheid om bij de klinische afweging in de zorg aan een specifieke patiënt recente wetenschappelijke inzichten te benutten. Daarmee verantwoordend zorgverleners, onder wie ook tandartsen, dat de door hen verleende zorg is gestoeld op wetenschappelijk inzichten.

Door het Kennisinstituut Mondzorg (KIMO) zijn sinds 2016 tien klinische praktijkrichtlijnen ontwikkeld of herzien en momenteel wordt gewerkt aan verschillende nieuwe richtlijnen. Op de website www.hetkimo.nl is hiervan een actueel overzicht te vinden. Van elke richtlijn is naast een uitgebreide versie ook een samenvatting en een versie voor patiënten te vinden. 📄